

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky: **M. J.**, nar. X., bytom K. M., ul. D. P. č. X., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. februára 2011, č. k. 24Sd/198/2010-24, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 16. februára 2011 č. k. 24Sd/198/2010-24, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 16. februára 2011, č. k. 24Sd/198/2010-24, podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP s použitím § 250l ods. 2 OSP a § 250q ods. 2 OSP zrušil rozhodnutie zo 7. septembra 2010 číslo X.X., ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a článku 23 ods. 3 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o sociálnom zabezpečení v znení Dohody (ďalej len „Zmluva“), zamietla žiadosť navrhovateľky o prepočet starobného dôchodku s účinnosťou od 1. júla 2009.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka so svojou rodinou sa presťahovala v septembri 1999 z Ukrajiny na Slovensko. V období od 30. septembra 1999 do 30. júna 2004 mala navrhovateľka na Slovensku povolený dlhodobý pobyt ako zahraničný Slovák. Žiadosti navrhovateľky z 1. augusta 2001 o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky vyhovel Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím z 26. januára 2004 číslo 219191-2004/01565.

Krajský súd zistil, že od konca mesiaca september 1999 až doposiaľ navrhovateľka so svojou rodinou žije a pracuje na území Slovenskej republiky s úmyslom sa tu zdržiavať trvale. Právne významná preto nie je skutočnosť, či navrhovateľka mala podľa predpisov o evidencii obyvateľstva prihlásený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale samotná skutočnosť, že na adrese v Slovenskej republike sa zdržiavala s úmyslom trvale tam žiť. Súčasťou žiadosti z 8. februára 2010, spísanej na pobočke Sociálnej poisťovne v Čadci, je čestné vyhlásenie navrhovateľky, že 31. decembra 2001 mala trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, čo preukázala priloženým potvrdením Policajného zboru, oddelenia cudzineckej polície, ktoré jej udelilo povolenie na dlhodobý pobyt cudzinca pred 1. januárom 2002. S ohľadom na uvedené skutočnosti krajský súd považoval pobyt navrhovateľky, trvale sa zdržiavajúcej na území Slovenskej republiky v období od konca mesiaca september 1999 pre účely prepočtu jej starobného dôchodku považovať za trvalý pobyt v zmysle článku 23 ods. 3 Zmluvy. Navrhovateľka podľa jeho názoru 31. decembra 2001 túto podmienku splňovala. Napadnuté rozhodnutie odporkyne preto podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP s použitím § 250l ods. 2 a § 250q ods. 2 OSP zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie odporkyňa. Navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a jej rozhodnutie zo 7. septembra 2010 číslo X.X. ako vecne správne potvrdiť. Nesúhlasila s právnym názorom krajského súdu podľa ktorého navrhovateľka spĺňa kritériá trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, a teda na prepočet jej dôchodku v zmysle čl. 23 ods. 3 Zmluvy a tvrdila, že navrhovateľka nemala na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ale len dlhodobý pobyt, ktorý za trvalý pobyt považovať nemožno.

Navrhovateľka vo vyjadrení na odvolanie odporkyne trvala na vecnej správnosti napadnutého rozsudku a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 v spojení s § 250I ods. 2 OSP preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nie je možné vyhovieť.

Podľa článku 32 ods. 3 Zmluvy sa doby zabezpečenia (poistenia) získané podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a Ukrajiny do 31. decembra 2001 s účinnosťou od 1. júla 2009 považujú za doby zabezpečenia (poistenia) toho zmluvného štátu, na území ktorého mal štátny občan Slovenskej republiky alebo Ukrajiny trvalý pobyt 31. decembra 2001.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č.135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení neskorších predpisov trvalým pobytom je pobyt v mieste stáleho bydliska občana, to je spravidla v mieste kde má rodinu, rodičov, byt alebo zamestnanie.

Podľa § 135 ods. 2 OSP otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Zo spisov vyplýva, že rozhodnutím zo 16. apríla 2010 číslo X. odporkyňa podľa § 65, § 293az a § 82 zákona o sociálnom poistení, článku 12 Zmluvy priznala navrhovateľke starobný dôchodok v sume 53,60 Eur mesačne s účinnosťou od 1. júla 2009, ktorý bol podľa § 82 zákona o sociálnom poistení s účinnosťou od 1. januára 2010 zvýšený na 55,30 € mesačne.

Navrhovateľka 8. februára 2010 požiadala o prepočet starobného dôchodku podľa článku 23 ods. 3 Zmluvy. Súčasťou žiadosti je „Čestné vyhlásenie“ navrhovateľky, že 31. decembra 2001 bola štátnym občanom Ukrajiny a že mala 31. decembra 2001 trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. K žiadosti je pripojené potvrdenie Policajného zboru v Žiline, oddelenia cudzineckej polície z 22. januára 2010 Č. p. UHCP-3-11/RCP-BB-CP-ZI-2010, ktorým je potvrdená skutočnosť, že navrhovateľka ako štátna príslušníčka Ukrajiny, mala na území Slovenskej republiky udelený dlhodobý pobyt ako zahraničný Slovák od 30. septembra 1999 do 30. júna 2004 na adrese v K., ul. D. P. č. X..

Na pojednávaní pred Krajským súdom v Žiline 16. februára 2011 navrhovateľka uviedla, že dlhodobo žila na území Slovenskej republiky a mala povolený dlhodobý neobmedzený pobyt, ktorý treba považovať za trvalý pobyt.

Skutočnosť, že navrhovateľka sa trvale zdržiavala na území Slovenskej republiky od konca septembra 1999 až doposiaľ, kde žije so svojou rodinou a pracuje treba považovať za trvalý pobyt z dôvodu, že navrhovateľka ako držiteľka preukazu zahraničného Slováka mala na území Slovenskej republiky rovnaké právne postavenie, ako občan Slovenskej republiky. Znamená to teda, že posudzovanie je pobytu na území Slovenskej republiky z hľadiska existencie jej trvalého pobytu nemožno spájať so skutočnosťou, či bola formálne prihlásená na trvalý pobyt v mieste svojho bydliska, ale so skutočnosťou, či v mieste svojho bydliska na Slovensku zotrvala s úmyslom trvale tam bývať. Hlásenie o trvalom pobyte má len evidenčný charakter a predpokladom vzniku nárokov na navrhovateľky na dávky sociálneho poistenia v Slovenskej republike nebola evidencia jej trvalého pobytu, ale zistenie, či na Slovensku bývala s úmyslom trvale sa tu zdržovať. Tento jej úmysel bol preukázaný jej samotným čestným vyhlásením, ale aj obsahom potvrdenia oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru v Žiline z 22. januára 2010. Z uvedeného potvrdenia vyplýva, že navrhovateľka mala v K., na adrese ul. D. P. č. X. bydlisko, v ktorom sa trvale zdržiavala. Za takýchto okolností preto nie je rozhodujúce, či mala podľa predpisov o evidencii obyvateľstva prihlásený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale právne významný je jej samotný úmysel na uvedenej adrese v Slovenskej republike trvalo sa zdržiavať. Z potvrdenia oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru z 22. januára 2010 Č. p. UHCP-3-11/RCP-BB-CP-ZI-2010 vyplýva, že navrhovateľka mala na území Slovenskej republiky 31. decembra 2001 povolený dlhodobý pobyt, stále na tej istej adrese. Táto skutočnosť nevyklučuje, aby bolo jej bývanie súčasne trvalým pobytom.

Odvolačný súd rovnako ako súd prvého stupňa zastáva právny názor, že pobyt navrhovateľky, trvale sa zdržiavajúcej na území Slovenskej republiky v období od konca mesiaca september 1999 až doposiaľ treba pre účely prepočtu jej starobného dôchodku považovať za trvalý pobyt v zmysle článku 23 ods. 3 Zmluvy, aj s poukazom na obsah rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 26. januára 2004 č.: 219191-2004/01565 o udelení štátneho občianstva Slovenskej republiky. Možno ešte podotknúť, že v konaní o udelenie štátneho občianstva sa zisťujú rôzne potrebné a podstatné skutočnosti, vrátane posudzovania dĺžky trvalého pobytu (aj existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa u osôb, ktorým bolo priznané postavenie zahraničného Slováka a iné). Rozhodnutiu príslušného orgánu, a to Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 26. januára 2004 číslo 219191-2004/01565 (Listina o udelení štátneho občianstva Slovenskej republiky) predchádzalo tiež zisťovanie dĺžky trvalého pobytu navrhovateľky na území Slovenskej

republiky. Takáto skutočnosť vyplýva aj z listu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie verejnej správy, odbor všeobecnej vnútornej správy zo 6. septembra 2001 číslo SVS-203/3-2001/6815, podľa ktorého bola navrhovateľka poučená, že štátne občianstvo možno udeliť osobe, ktorá má nepretržitý trvalý pobyt na území Slovenskej republiky aspoň 5 rokov. Ak jej občianstvo bolo udelené od 26. januára 2004, potom pri dlhodobom pobyte muselo byť dostatočne preukázané, že v čase od 1. januára 2001 mala navrhovateľka na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemožno vytýkať súdu prvého stupňa, že vec nesprávne právne posúdil, keď podmienku existencie trvalého pobytu na území Slovenskej republiky považoval za splnenú a rozhodnutie odporkyne ako nezákonné zrušil s odôvodnením, že navrhovateľka spĺňa podmienky na prepočet jej starobného dôchodku v zmysle čl. 23 ods. 3 Zmluvy.

Žiadosť o prepočet starobného dôchodku bola preto rozhodnutím odporkyne zo 7. septembra 2010 číslo X.X. zamietnutá v rozpore so zákonom a rozsudkom prvostupňového súdu bolo dôvodne uvedené rozhodnutie odporkyne zrušené a vec jej bola vrátená na ďalšie konanie.

Odvolací súd preto podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 16. februára 2011 č. k. 24Sd/198/2010-24.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c OSP, lebo úspešná navrhovateľka si náhradu trov odvolacieho konanie neuplatnila.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Elena Zavadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová